

TÜRKİYE'DE ROTARY VE KURULUŞU

Ekrem YAZAR

GDB Trabzon Rotary Kulübü*

* Trabzon Rotary Kulübü kapanmıştır

Dünyanın en büyük sivil toplum kuruluşu olan Rotary, ülkemizde yarım asır gecikmeli de olsa kurulabilmiştir. Günün koşulları, o günün Rotary tüzüğündeki bazı maddeler, Rotary'nin ülkemizde kurulmasını ertelemiştir. Amane olursa olsun Uluslararası bu kuruluş, ülkemizi gündeme almış ve Atatürk Türkiye'sinde kulübün kurulması için defalarca girişimde bulunmuştur.

Değişim zordur. Değişimi ne kadar sağlam temeller üzerinde oturtursak otururalım ve geriye dönüp başka arayışlar ve yollar aradığımızda önümüze elbette ki zorluklar çıkacaktır. Ülkenin yönetiminde veya gelişiminde yapılan değişimler, değişim olsun diye değil, dikkatli, düşünerek, hedefe yönelik olmalıdır. Kalıcı, sağlam temellere dayalı doğru kararlarla doğru yolda yürümek ülkeyi çağdaştırır.

1928 yılında ülkemizde Rotary'nin kurulması için girişimde bulunuldu. Türkiye, o zamanlar genç bir cumhuriyetti. Hızla devrimleri gerçekleştirilmekteydi. Toplumda okuma - yazma oranı erkeklerde yüzde yedi, kadınlarda binde dörtken elbette ki Cumhuriyetin yeni temelleri atılırken dikkatli olunması gerekiyordu. Rejim düşmanlarının eline, cumhuriyete zarar verecekleri bir koz verilemezdi ve verilmedi de. Doğal olarak da Rotary'nin ülkemizde kuruluşu gecikti.

Rotary ilk dönemlerde yalnız erkek üyelerden oluşan bir kuruluştur. Bu yapılanma Atatürk'ün insanlık anlayışına uymadığı için ve kulüpten kadınların dışlanması nedeniyle Atatürk olaya sıcak bakmadı da.

Türkiye'de Rotary'e ilgi, 1950 yıllarından sonra başladı. Ankara'da Rotary Kulübü kurma girişiminde bulundular ancak başarılı olamadılar. Verdikleri dilekçeye aldıkları yanıt gerçekten ilginçti. **"Rotary, yalnızca bir erkek kuruluşu olduğu için Anayasa'nın kadın ve erkek eşitliğine aykırı olduğundan kabul görmüştür."**

ABD'de öğrenimi sırasında Rotary hakkında oldukça bilgi edinmiş olan ve dönemin Meclis Başkanı Refik Koraltan'ın oğlu Oğuzhan Koraltan'a Türkiye'de Rotary kurma önerisinde bulunuldu. Onun girişimleri sonrası ilk Rotary Kulübü, 24 Mart 1954 yılında Ankara Palas salonunda yapılan toplantı ile kurulmuş oldu. Elbette ki bu kuruluşta Refik Koraltan'ın ve 1953 yılında dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın ABD'yi ziyareti sırasında bu kuruluş hakkında bilgi verilmesi etkili olmuştur.

Ankara'dan İstanbul'a nakil olan Oğuzhan Koraltan ve arkadaşları, 8 Şubat 1956 yılında İstanbul Rotary Kulübü'nü kurdular.

Türkiye'nin üçüncü kulübü olan **"İzmir Rotary Kulübü"** ilk toplantısını 9 Ocak 1962 tarihinde yaptı. Türkiye'nin dördüncü kulübü, ilk toplantısını 12 Haziran 1963 tarihinde Çelikköy Otelinde yapan "Bursa Rotary Kulübü"dür.

Türkiye'de 1966 yılındaki Rotary Kulüp sayısı 6'dır. 1978 yılında bu sayı 30 oldu. 1980 yılında Türkiye Uluslararası Rotary 243. Bölge kimliğini kazandı. 1988'de Türkiye iki bölgeye ayrıldı İstanbul ve civarındaki iller 242 geri kalanlar ise 243. Bölgeyi oluşturdu. 1994 yılında üçüncü bölge kuruldu. İstanbul ve Marmara çevresi 2420. Bölge, Orta ve Doğu Anadolu 2430. Bölge ve Ege Bölgesi ise 2440. Bölge olarak haritada yerini aldı.

Rotary'nin en güzel yanlarından biri, görme fırsatı elde ettiğimiz insanların çeşitliliğidir. İster toplantılarda, ister asamblelerde ya da bir araya gelen ve çok eğlenceli birlikteliklerde tanışmak, bütünleşmek fırsatı yaratıldığında, üyeler arasında farklı duygular oluşmaktadır. Rotary'yi de büyük yapan bu olaydır; hepimiz, nasıl bu kadar farklı iken kendimizi evimizde hissediyor ve nasıl bu ortamı oluşturuyoruz? Bu sorunun yanıtı, bizi doğruya götürüyor sanırım.

Rotaryen sevgilerimle.

